

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

Sayı : E-69602026-610-00093283969/35379289
Konu : Soru Önergesi (7/8132)

26.03.2024
7/8132 GK 83

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.01.2024 tarih ve 43452547-120.07.04-E.1359884 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ tarafından verilen 7/8132 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: FEE3906A-1284-4FA5-B63A-28B71AF18401

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Dumlupınar Bulvarı No:151 Eskişehir Yolu 9.Km 06800

Çankaya/ANKARA

Telefon No: 0312-449-13-68 Faks No: 0312-449-13-41

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

Soru Önergeleri Birimi

Meltem ŞAFAK

Telefon No: 0312-449-13-68

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ'ye Ait 7/8132 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-4) Perakende olarak satışa sunulan mal ve hizmetlere ait fiyat etiketleri, tarife ve fiyat listelerine ilişkin hususlar, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 54'üncü maddesinde ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan Fiyat Etiket Yönetmeliğinde düzenlenmektedir. Temel amacı; perakende olarak satışa sunulan mal ve hizmetlerin etiket, tarife ve fiyat listelerinin şekli, içeriği, kullanılması ile indirimli satışlara ilişkin usul ve esasları düzenlemek olan Yönetmelik, tüketicilerin ekonomik çıkarlarının korunması ile doğru ve eksiksiz olarak bilgilendirilmesi açısından önem arz etmektedir.

Bununla beraber, perakende gıda hizmeti sektöründe yaşanan, özellikle tüketicilere yiyecek ve içecek sunulan işletmelerdeki artan fiyat hareketliliği, tüketicilerimizin bu işyerlerindeki fiyatlar hakkında daha önceden bilgi sahibi olamamaları sebebiyle yaşadıkları mağduriyetler ve Bakanlığımıza bu hususlarda ulaşan şikayetler neticesinde, fiyat etiketi mevzuatında tüketici lehine düzenlemeler yapılması gerekliliği doğmuştur.

Yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işyerlerinde kapı girişleri önünde tarife ve fiyat listelerine yer verilmesi zorunluluğunun amacı; tüketicilerin henüz söz konusu işyerine giriş yapmadan mal veya hizmete ilişkin bilgi sahibi olmalarının sağlanması, tüketicilerin tarife ve fiyat listelerini inceleyip bu fiyat bilgileri dahilinde malın veya hizmetin satın alınıp alınmaması kararını vererek ekonomik menfaatlerinin korunmasıdır.

Diğer taraftan, tarife ve fiyat listelerinin yiyecek ve içecek hizmeti verilen işletmelerdeki masalar üzerinde bulundurulması zorunluluğu da tüketicinin satın alma kararı öncesinde fayda/maliyet kıyaslaması yapması ve ödeme aşamasında kasa fiyatı ile satış/liste fiyatı uyumunu kontrol edebilmesi bakımından önem teşkil etmektedir.

Öte yandan, anılan mevzuat kapsamında fiyat etiketi, tarife ve listelerin yazılı basılı materyaller şeklinde olabileceği gibi, tüketici tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde (ve makul bir süre incelemeye elverişli olarak) dijital veya elektronik pano, levha vb. şeklinde de olabileceği hususları yer almaktadır.

Bu doğrultuda, anılan Yönetmelik değişiklikleri ile hedeflenen tüketicinin korunması amacının gerçekleştirilmesini teminen, enflasyon gerekçe gösterilerek lokanta, restoran, kafe ve benzeri işletmelerin sunduğu mal ve hizmet fiyatlarında enflasyonun çok üzerinde ve sürekli fiyat artışları yapıldığı, bu fiyat değişimlerinin ise fiyat listesi ve tarifeler yolu ile tüketicilerin tam ve doğru bilgilendirilerek ekonomik çıkarlarının korunması amacının gerçekleştirilmesine engel olduğuna ilişkin son dönemde çok sayıda tüketici mağduriyetinin doğması sebepleriyle, bu olumsuzlukları bertaraf edebilmek adına söz konusu düzenlemelerin uygun ve yerinde olduğu değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda, teknolojinin getirdiği yenilikler doğrultusunda dijital aygıtların kullanımının yaygınlaşmasıyla, bazı işletmeler tarafından uygulanan sadece QR kodu (kare kod) okutularak menü bilgilerinin görüntülenmesi suretiyle tarife ve fiyat listelerinin ulaşılabilir kılınmasının tek başına yeterli olmadığı, söz konusu uygulamanın Yönetmelikteki tarife ve liste bulundurma zorunluluğunu karşılamadığı değerlendirilmektedir. Fiyat bilgilerinin tüketici tarafından ek bir çaba sarf edilmeksizin, ilave bir eylemde bulunmaksızın görülebilir ve okunabilir olması gerekmektedir. Zira mevzuat hükümlerinde tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde yazılı, dijital veya elektronik etiket, tarife ve fiyat listesi bulundurulması zorunluluğu bulunmakta ancak tarife ve fiyat listelerine Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yer verilmesinin yanı sıra ek bir hizmet olarak QR kodu (kare kod) kullanılmasında ise herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Fiyat Etiketi Yönetmeliğinin Denetim başlıklı 13'üncü maddesinde yer alan, "(1) Bakanlık, belediyeler ve ilgili odalar bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması ve izlenmesine ilişkin işleri yürütmekle görevlidir. Bu Yönetmeliğe aykırı uygulamaların tespit edilmesi halinde, tespit edilen aykırılık, gereği yapılmak üzere aykırı uygulamayı yapanın merkezinin bulunduğu valiliğe gönderilir." hükmü gereği, 81 Ticaret İl Müdürlüğümüz, Belediyeler ve ilgili odalar fiyat etiketi mevzuatı kapsamında denetim ve tespit yapmaya yetkilidir. Bununla birlikte, yapılacak denetimlerde uygulama birliğinin sağlanması için taşra teşkilatımızın yanı sıra Büyükşehir, İl ve İlçe Belediye Zabıta Başkanlık ve Müdürlükleri de söz konusu mevzuat değişikliği kapsamında bilgilendirilerek yaygın ve yoğun denetimler yapılması hususunda talimatlandırılmıştır.

Bu doğrultuda, 81 Ticaret İl Müdürlüğümüz tarafından 2 Ocak 2024 tarihi itibarıyla yiyecek ve içecek hizmeti veren işletmeler nezdinde yaygın ve yoğun denetimler yapılmaya başlanmıştır. Bahse konu mevzuat düzenlemesi kapsamında yapılan denetim işlemlerinde, öncelikle işletmelerin anılan mevzuat hükümleri hakkında bilgilendirilerek eksiklikler konusunda uyarılması, akabinde ise yeniden işletmeye gidilerek uyarı ve bilgilendirmeye rağmen halen devam eden aykırılıkların tespitinde ise işletmeler hakkında idari yaptırım uygulanması söz konusu olmaktadır. Bu hususta denetimlere yaygın ve etkin bir şekilde devam edilmektedir.